

نوع مقاله: پژوهشی

صفحات ۱۸۰ - ۱۶۱

ذات و صفات خدا در اندیشه فضل ابن شاذان و اتین ژیلسون

۱ صفر علی عارفخانی

۲ عباس گوهری

۳ مهدی بیات مختاری

چکیده

مسئله خداشناسی ازدغدغه‌های بنیادی انسان است. نقش اساسی این مفهوم ونحوه باوربه وجودیاعدم وجودخدا در همه ابعاد زندگی انسان آشکاراست، ونگرش ملحدانه نسبت به خدااست که ماهیت هستی انسان رابه‌طور عام ومعنای آزادی ومسئولیت اخلاقی اورابه‌طورخاص، تعیین می‌کند. لذاشناخت ذات وصفات الهی از مهم ترین مباحث کلامی است که اندیشمندان فارغ ازروش‌هاومبانی فکری هریک درباره آن گفتگو و ابراز عقیده کرده‌اند. در این راستا پژوهش حاضر که به روش کتابخانه‌ای و اسنادی انجام گرفته به بررسی و مقایسه دیدگاه‌های فضل ابن شاذان و اتین ژیلسون در خصوص ذات و صفات خدا می‌پردازد. نتایج این تحقیق نشان داد که بین دیدگاه ژیلسون به عنوان یک فیلسوف نوتومائی و فضل ابن شاذان به عنوان یک متکلم شیعی که تفکرات فلسفی او در مورد ذات و صفات خداوند مشابه فیلسوفان مشاءاست، نقاط اشتراک فراوانی وجود دارد. از اشتراکات آنان روش یکسان فلسفی ایشان؛ یعنی روش بهره‌گیری از عقل در استدلال هایشان و عقیده یکسان آنها در سازگاری عقل و دین است که باوجود اختلافاتی در نحوه بیان مطالب، موجب اشتراک عقیده شده است.

واژگان کلیدی

ذات و صفات خدا، فضل ابن شاذان، اتین ژیلسون.

۱. دانشجوی دکتری کلام، گروه فلسفه و کلام اسلامی (کلام) واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران، ایران.
Email: s.arefkhani@gmail.com

۲. دانشیار گروه فلسفه و کلام اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران، ایران (نویسنده، مسئول)
Email: gohari_a@yahoo.com

۳. دانشیار گروه علوم قرآن حدیث، واحد نیشابور. نیشابور، ایران. استاد مدعو دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی.
Email: m.mokhtari38@gmail.com

پذیرش نهایی: ۱۴۰۰/۴/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۲/۳